

همایش علمی-پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان ارشاد اسلامی، سازمان شهرداری (استان کرمانشاه) مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (استان تهران) و ...))

سرمدبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در ۸ پایگاه ملی و بین المللی)

تاریخ برگزاری همایش: ۱۱ اسفند ۱۴۰۱ شماره مقاله: ۱۲/۷۸۵ رده بندی کنفرانس: ب ۲۲/۸۰۴۵

سیری بر لزوم راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مسیر

موفقیت دانش آموزان در آینده تحصیلی و شغلی

امین الله قاسمی

محقق و پژوهشگر

چکیده

رشد انسان، فلسفه ادیان و لزوم آن بر جامعه افکار انسان دوستانه، گسترش علوم و پیچیدگی جامعه و دگرگونی های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی آن از جمله عواملی بوده اند که در پیدایش و یا گسترش راهنمایی نقش به سزایی داشته اند و راهنمایی را به مثابه امری لازم و ضروری مطرح کرده اند. نقش مشاور در موفقیت تحصیلی و شغلی هر فردی بسیار زیاد و غیرقابل انکار می باشد. یک مشاور متخصص و خوب، با داشتن مهارت و صلاحیت علمی و حرفه ای تلاش می نماید تا با توجه به وضعیت و علاقه دانش آموز، نیاز او را بر آورده و با تلاش برای خودشناسی، مراجع و کسب بهترین راه و روش او را به نتیجه دلخواه خود برساند. بطور کلی اهداف مشاوره تحصیلی عبارت است از: هدایت تحصیلی، آموزش مهارت های مطالعه و یادگیری، حل مشکل افت تحصیلی، استرس و اضطراب امتحانات، رفع رفتارهای ناپهناجر، ارائه راهکار برای حل مشکلات روحی و روانی و در نهایت هموار کردن مسیر دانش آموزان برای موفقیت در تحصیلات. از طریق مشاوره تحصیلی می توان توانایی ها و نیز محدودیت های دانش آموزان را شناخت و از امکانات موجود حداکثر استفاده را به عمل آورد. مشاور تحصیلی می تواند با شناسایی دقیق استعدادها و توانایی های دانش آموزان آنها را به سوی رشته تحصیلی مناسب راهنمایی کند. مشاور تحصیلی با همکاری معلم، خانواده و مسئولان مدرسه می تواند دانش آموزان را در جهت رفع مشکلات تحصیلی، خانوادگی، روانی و تأمین ثبات عاطفی یاری دهد. معیارهایی که دانش آموزان در چنین مواردی برای انتخاب های خود برمیگزینند ملاکهایی کاذب و نامناسب و اساساً بر اساس انتخاب های دیکته شده اطرافیان است به همین دلیل یک مشاور تحصیلی آگاه و حرفه ای می تواند به دانش آموز در تحصیل، موفقیت و آینده شغلی که در پیش دارد منطبق با استعدادها و خواسته های او کمک شایانی نماید.

واژگان کلیدی: مشاور، پیشرفت تحصیلی، موفقیت، دانش آموز،

مقدمه

انسان ذاتا یک موجود اجتماعی است که زندگی او بر اساس تعامل با افراد و جامعه پیرامونش شکل می گیرد. بنابراین استفاده از راهنمایی و مشورت در طول اعصار گوناگون و به قدمت تاریخ وجود انسان به اشکال گوناگون همواره وجود داشته است. با پیشرفت و تکامل علوم انسانی و در کنار آن گسترش روزافزون ارتباطات نقش مشاوره بسیار پررنگ تر از گذشته به نظر می رسد. هرچه روابط انسان پیچیده تر میشود نیاز او به مشورت و آگاهی گرفتن در مورد مسائل نیز به مراتب بیشتر خواهد بود. نقش راهنمایی و مشاوره امروز به صورت حرفه ای حمایتگر در جهت یاری رساندن به افرادی که در رشد، تعاملات اجتماعی و خانوادگی و یا عاطفی به مشکل برخورد میکند هویدا می شود. اهمیت مشاوره از دیدگاه مذهبی نیز مورد توجه قرار گرفته است، تا جایی که در دین اسلام به مکررا توسط آیات یا روایات ائمه و بزرگان دینی به این مسئله اشاره شده است. با توجه به این که در دنیای امروز به شکل پیچیده ای تخصصی شده است اهمیت حضور مشاوران به صورت حرفه ای در جامعه بیش از پیش خودنمایی می کند. این امر به خصوص در مورد دانش آموزان که در مرحله شکوفایی استعداد و آمادگی ورود به اجتماع و تعاملات اجتماعی هستند بسیار ضروری است. مشاوره تحصیلی به دانش آموزان کمک می کند ویژگیها و استعدادهای خود را بهتر بشناسند و با دقت نظر بیشتری به مسائل پیرامون خود بپردازند، مسائلی که ممکن است از نظر آنان بی اهمیت جلوه کرده و یا اصلا متوجه آن ها نشده باشند. علاوه بر این اطلاعات مشاورین تحصیلی در زمینه های مختلف تحصیلی بالاتر بوده و در صورت وجود نواقصی در عملکرد دانش آموزان آنها را شناسایی کرده و راه حلهایی برای رفع نواقص ارائه می کنند. بطور کلی اهداف مشاوره تحصیلی عبارت است از هدایت تحصیلی، آموزش مهارت های مطالعه و یادگیری، حل مشکل افت تحصیلی، استرس و اضطراب امتحانات، رفع رفتارهای ناپهنجار، ارائه راهکار برای حل مشکلات روحی و روانی و در نهایت هموار کردن مسیر دانش آموزان برای موفقیت در تحصیلات. از طریق مشاوره تحصیلی می توان توانایی ها و نیز محدودیت های دانش آموزان را شناخت و از امکانات موجود حداکثر استفاده را به عمل آورد. مشاور تحصیلی می تواند با شناسایی دقیق استعدادها و توانایی های دانش آموزان آنها را به سوی رشته تحصیلی مناسب راهنمایی کند. مشاور تحصیلی با همکاری معلم، خانواده و مسئولان مدرسه می تواند دانش آموزان را در جهت رفع مشکلات تحصیلی، خانوادگی، روانی و تأمین ثبات عاطفی یاری دهد.

بخش اول: کلیات و مفاهیم اولیه

بند اول: بررسی و شناخت واژه راهنمایی و انواع راهنمایی ها

راهنمایی به معنی نشان دان راه و ارشاد و هدایت کردن است راهنمایی بصیرت فرد را در زمینه ای افزایش میدهد و موجبات شناخت فرد و نسل او به درجات بالاتری از رشد و کمال را میسر می سازد. شرتزروالتور (۱۹۷۴) راهنمایی را جریان یاری دهندهای می انگارد که درخودشناسی و نیز شناخت محیط فرد را یاری میدهد. از این دیدگاه راهنمایی بصورت یک سلسله تلاشهای مداوم و پیوا در طول زندگی در مورد فرد اعمال می شود هیچگاه فعالیتی لحظه ای و آنی نمی باشد دیگر اینکه هدف راهنمایی کمک به فرد است تا خودش تصمیم نهایی را اتخاذ کند و هیچگاه راهنما برای فرد بجای او تصمیم نمی گیرد، بلکه با ارائه مجموعه اطلاعات لازم فرد را در تصمیم گیری مناسب یاری می دهد. به عقیده ترکسلر (۱۹۷۵) از طریق راهنمای شناخت توانائیهای - رغبت ها و محدودیتها برای فرد ممکن می شود و بدان وسیله فرد قادر می شود تصمیمات معقولتر و واقعی تر اتخاذ کند تا بتواند باتوجه به اهدافش زندگی سالم و سازنده ای را سپری سازد. به نظر پاترسون (۱۹۷۴) راهنمایی کمکی منظم وسنجیده است که فرد بدان وسیله به توانائیها ومحدودیتهای خود آگاه می شود رفتار و حالات خود را در موقعیت های مختلف می شناسد و در انتخاب دروس یا رشته های تحصیلی می تواند تصمیم درست بگیرد و شغل مناسبی را برگزیند و در نهایت به رشد و کمال مطلوب برسد. در نهایت می توان گفت راهنمایی جریان کمک کننده ای است که بوسیله فعالیتهای منظم و سازمان یافته به رشد متعادل و همه جانبه انسان می انجامد و موجبات بهره گیری بیشتر از حداکثر توانایی های بالقوه فرد را درنظام آموزشی و پرورشی(رسمی و غیر رسمی) فراهم می آورد. چنانچه موضوع راهنمایی موردنظر بشد بر سه نوع تحصیلی - حرفه ای و شغلی و در صورتی که روش و اجرا از نظر اینکه راهنمایی متوجه یک فرد باشد یا یک گروه ملاک تصمیم قرار گیرد راهنمایی به دونوع فردی و گروهی تقسیم می شود.

الف) راهنمایی تحصیلی

مجموعه کوششها منظمی است که از طرف مدرسه جهت کمک به دانش آموزان در انتخاب واحدهای درسی، رشته های تحصیلی، حل مشکلات آموزشی، و اطلاع از مقررات مدرسه و..... صورت می گیرد. راهنمایی تحصیلی انجام یک سلسله خدمات حاصل مربوط به امور تحصیلی در مدرسه است که بدان وسیله دانش آموزان بتوانند با شناخت واقعی خصوصیات خود و شرایط ورود به رشته های مختلف تحصیلی و واقعیات جامعه رشته تحصیلی مناسب را انتخاب کند.

ب) راهنمایی شغلی

راهنمایی شغلی جریانی است که بدان وسیله فرد با شناخت مشاغل متعدد و پی بردن به خصوصیات فردی، شغلی را برمی‌گزیند که علاوه بر تأمین نیازهای فردی، برای جامعه نیز مفید و ضروری است. ساندرسون^۱ (۱۹۵۴) راهنمایی شغلی را جریانی پیوسته و مداوم میداند که در آن بر تمام ابعاد شخصیت فرد تأکید می‌شود و برای کمک به انتخاب و بررسی نحوه رشد فرد، طرز تلقی‌ها، احساسات و نگرانیهای او توجه عمیق مبذول می‌گردد. به نظر فرانک پارسونز^۲ (۱۹۰۹) که بنیانگذار نهضت راهنمایی شغلی است نیز راهنمای شغلی کمک به فرد است. تا شغل مناسبی را انتخاب کند برای انجام آن آماده گردد. وبطور موفقیت آمیزی به اشتغال ادامه دهد.

ج) راهنمایی شخصی

در راهنمایی شخصی به فرد مشکلات عاطفی، سازشی، روانی و اجتماعی کمک می‌شود چنانچه مشاور به امور غیرعادی و مرضی برخورد وظیفه او فقط ارجاع این موارد به روانشناسان، روانپزشکان و یا متخصصین دیگر است ولی اگر مشکلات عادی باشد با استفاده از فنون و تکنیک‌های مشاوره برای رفع آنها به دانش‌آموزان کمک خواهد نمود.

چ) راهنمایی گروهی

در مواردی که دانش‌آموزان دارای مشکلات یا رغبت‌های مشابه می‌باشند و یا به اطلاعاتی در زمینه امور تحصیلی - شغلی و مقررات آموزشی، محیط و نظایر آن احتیاج دارند بجای یک نفر تعدادی از دانش‌آموزان همزمان از خدمات راهنمایی واحد استفاده می‌نمایند.

بند دوم: تفاوت راهنمایی و مشاوره

راهنمایی یا مشاوره تفاوت دارد راهنمایی مفهوم کلی و وسیعی دارد در حالیکه مشاوره خالی است و یکی از فنون اجرای راهنمایی به حساب می‌آید. از آنجایی که مشاوره مهمترین تکنیک راهنمایی است اصطلاحاً مشاوره قلب راهنمایی تلقی می‌شود مشاوره همچنین مفهوم عملی تری دارد و با بهره‌گیری

^۱ -Sunder sons

^۲ -Parsons

از ففونی که مراجع را در تصمیم گیری مناسب ومنطقی و درنهایت در جهت به اهداف راهنمایی یاری میدهد راهنمایی جنبه پیشگیری و مشاوره بعد درمانی دارد.

بند سوم: مشاور و متخصصان راهنمایی

مشاور راهنمایی فردی است که دوره های تحصیلی و کارآموزی لازم را در مشاوره راهنمایی گذرانده و از نظر حرفه ای آمادگی مورد نظر را بدست آورده است. با اینکه عده ای معلم را عامل اصلی برنامه راهنمایی می شمارند ولی نظر قابل قبول آن است که مشاور به علت اینکه وظیفه اصلی او مشاوره است و در این زمینه تخصص و اطلاعات مورد نیاز را کسب کرده قطب اصلی فعالیت های راهنمایی است مشاور تمام وقت در برنامه راهنمایی انجام وظیفه نموده، دانش آموزان را در حل مشکلاتی کمک می کند که معلم نه وقت آن را دارد و نه صلاحیت علمی و تخصصی لازم را برای انجام این کار بدست آورده است.

بخش دوم: بررسی عواملی که مشاور را به عنوان یک مشاور موفق معرفی می کند

مشاور راهنمایی برای اینکه در کارش موفق گردد، باید دارای خصوصیات شخصی معینی باشد به شرح ذیل:

حساسیت نسبت به احساس و واکنش دیگران، علاقمندی، گرمی، هوش از حد متوسط به بالا، سعه صدر، تبادل، پاکی، انصاف، حضور ذهن، بذله گویی، صمیمیت، رشد شخصی، فهم، هوش اجتماعی، ایمان داشتن به استعداد دیگران، خودشناسی، نزدیکی و همدردی با دانش آموز، انعطاف پذیری، فصاحت سخن، واقع بینی، آزادمنشی. به هرصورت اگر بخواهیم وظایف مشاور را به صورت تیتروار بیان کنیم به نتیجه زیر می رسیم:

- مسئولیت در مشاوره فردی دانش آموزان
- مسئولیت در مشاوره گروهی دانش آموزان
- آشنابودن با نسبت های هوش، استعداد و....
- تشکیل و گسترش نظام پرونده تحصیلی برای فرد دانش آموزان

- ارائه اطلاعات جدید به دانش آموزان در خصوص پذیرش دانشجو در دانشگاهها و شرایط ورود
- جمع آوری اطلاعات درباره مشاغل تجاری، صنعتی و حتی کمک به دانش آموزان در انتخاب شغل توجه نقش مشاوره و تشویق دانش آموزان جهت مراجعه به مشاور
- ارجاع دانش آموزانی که در حوزه تخصصی وی نیست به مراکز ذیصلاح
- اقدام جهت تهیه و اجرای برنامه های آموزشی ضمن خدمت برای کارکنان مدرسه بمنظور آشنایی بیشتر با امور مشاوره راهنمایی
- فراهم نمودن موجبات تسهیل در امر یادگیری و بروز استعداد و علایق دانش آموزان
- تشریح نقش مشاوره برای اولیاء در جلسات انجمن اولیاء و مربیان

بخش سوم: سابقه راهنمایی و مشاوره در جهان

راهنمایی به صورت اندرز دادن، نصیحت کردن و نظائر آن در طول تاریخ تمدن بشر و بوسیله پدر و مادر پیشوایان مذهبی، وعاظ، معلمین و بسیاری افراد دیگر انجام شده و مشاوره در، در جه اول میان روحانیون و در درجه دوم بین مشاورین طبی و حقوقی رواج داشته است ولی راهنمایی و مشاوره به معنای تخصصی امروز از اوایل قرن بیستم بتدریج معمولاً معمول گردیده و تنها در چهل، پنجاه سال اخیر است گکه یک گروه مشاورین حرفه ای با تخصصی لازم مسئولیت سنگینی در زمینه راهنمایی و کمک به افراد انسانی را بعهده گرفته اند. راهنمایی با صنعتی شدن کشورها و ماشینی شدن مشاغل به صورت راهنمایی حرفه ای آغاز شده و به تدریج دامنه وسیعتری پیدا نموده، مسائل روانی، اجتماعی، تحصیلی و تربیتی را شامل گردیده است. راهنمایی حرفه ای در ۱۹۰۸ برای اولین بار در امریکا وسیله فرانک پارسونر با روش علمی انجام گردیده است. وی بمنظور کاربایی جوانان به تأسیس دفتر راهنمایی حرفه ای در بستن مبادرت کرد و از این رو به پدر راهنمایی مرسوم گردیده ه است. در امریکا در ۱۹۱۳ انجمن ملی هدایت حرفه ای بوجود آمد در پیشرفت راهنمایی مدارس تأثیر زیادی داشت. در انگلستان در قانون ۱۹۴۴، موضوع راهنمایی پیش بینی و در ۱۹۴۸ به مورد اجرا درآمد. در فرانسه تحقیقات روانشناسی بنیه^۱ و پیرون^۲

^۱-Bitnet

^۲-Pieron

مقدمات علمی لازم را برای صدور دستور رسمی در باب راهنمایی حرفه ای در سال ۱۹۲۲ فراهم آورد و در تنظیم قانون سال ۱۹۸۳ مقررات و آئین نامه هایی تنظیم گردید تا در پایان دوره ابتدایی استعداد کودکان تشخیص داده شده و کودک در مسیر استعدادش راهنمایی گردد. از آغاز سال ۱۹۲۵ مراکز راهنمایی حرفه ای در وزارت آموزش و پرورش فرانسه گسترش یافته و از ۱۹۶۰ ارتباط و همکاری کامل و مداومی میان تمام موسساتی که برای راهنمایی جوانان در مراحل مختلف عمل می کردند بوجود آمده است و مراکز راهنمایی حرفه ای و تحصیلی با همکاری مدارس وظایف مهمی را در آموزش و پرورش فرانسه به عهده دارند. بطور کلی این فکر که راهنمایی یکی از وظایف اصلی مدراس می باشد با اینکه از چندی قبل از جنگهای بین الملل بوجود آمده بود ولی پس از جنگ اول و بخصوص بعد از جنگ دوم قوت گرفت و همه انواع راهنمایی اعم از حرفه ای، تحصیلی و شخصی را شامل گردید و امروزه در اغلب کشورها، در مدارس نیاز به یک مشاور احساس، و اهمیت مسئله راهنمایی را درک می نمایند. از این سابقه تاریخی چنین برمی آید که راهنمایی به معنای جدید در تمام کشور ها حتی امریکا که درواقع مهد آن می باشد فکری تازه است و رو به گسترش و تکامل می رود.

بخش چهارم: دلایل و اهمیت بهره گیری از مشاوره به بیان ساده

بند اول: دلایل اهمیت مشاوره تحصیلی

مشاوره تحصیلی می تواند نقاط قوت و ضعف محصل را شناسایی کند و به او کمک کند تا به بهترین شکل ممکن از توانایی های خود بهره ببرد. علاوه بر این روش های درس خواندن و برنامه ریزی تحصیلی را به او می آموزد. یک مشاوره حرفه ای از افت تحصیلی و بروز استرس و اضطراب ناشی از امتحان جلوگیری می کند. او می تواند در پروسه انتخاب رشته بسیار موثر باشد و رشته ای برای فرد انتخاب کند که آینده او را بسازد. بدین ترتیب محصل می تواند چه در دوران تحصیل و چه در آینده بسیار موفق باشد. البته تاثیر مشاوره بر پیشرفت تحصیلی در صورتی مثبت است که والدین نیز وارد عمل شوند و به او کمک کنند. در واقع کمک والدین به مشاوران تحصیلی برای موفقیت محصلان یک امر ضروری است. والدین و حتی دیگر اعضای خانواده می توانند نقش مهمی در موفقیت تحصیلی و شغلی محصلان داشته باشند. این نقش علاوه بر کیفیت سرعت رسیدن به اهداف را نیز مشخص می کند. اگر خانواده به پیشرفت تحصیلی فرزند خود اهمیت ندهد ممکن است سرعت رسیدن به موفقیت حتی برای افراد با استعداد نیز کاهش یابد. در اینجا نیز مشاوره تحصیلی می تواند وارد عمل شود و خانواده را از این موضوع آگاه سازد و یک بار دیگر دلیل اهمیت وجود خود را به اثبات برساند.

بند دوم: اهمیت مشاوره تحصیلی در زمینه انتخاب رشته مشاغل

گاهی انتخاب رشته و یا مهارت های شغلی از سوی دانش آموزان به دلیل عدم آگاهی و شناخت کافی و اطلاعات نامناسب صورت میگیرد. اکثر دانش آموزان در این زمینه دست به انتخاب های احساسی با ملاک های نامناسب و کاذب می زنند. برای مثال انتخاب رشته علوم تجربی به امید پزشک شدن و شان اجتماعی که این شغل به فرد می بخشد. یا انتخاب رشته ریاضی صرفا جهت کسب در آمد و زمینه های شغلی مناسب برای مهندسین. گاهی انتخاب رشته به دلیل چشم و همچشمی و یا رسوم خانوادگی که تمام این انتخاب ها لزوما موفقیت آمیز نبوده و به شکست منجر خواهند شد. این شکست ممکن است به صورت افت تحصیلی در سال های متوسطه دوم و یا عدم کسب امتیاز مورد نظر در کنکور نمایان شود. در صورت عدم دسترسی به مشاوره تحصیلی کارآمد این شکست ممکن است تا سال های سال گریبانگیر دانش آموز باشد، انتخاب رشته غلط در دانشگاه و عدم علاقه به شغل و یا شکست در انتخاب شغل و یادگیری مهارت های مربوط به مشاغل از جمله عوارض انتخاب های غلط و بدون آگاهی دانش آموزان است که یک مشاور تحصیلی با تجربه می تواند از آن جلوگیری کرده و سرنوشت یک شخص را تغییر دهد.

بخش پنجم: نگاهی اجمالی به فاکتورهای مهم در مشاوره تحصیلی

قطعا یک سری فاکتور برای تعیین یک مشاوره تحصیلی وجود دارد که باید به آنها توجه کنید. در ادامه به برخی از این فاکتورها اشاره می شود.

بند اول: صرفه جویی در هزینه

برخی از افراد هستند که صرف هزینه برای مشاوره تحصیلی را هدر دادن پول می دانند. آن ها چنین تصور می کنند که تنها با صرف وقت و تلاش بیشتر برای درس خواندن می توان به موفقیت رسید. در حالی که اصلا اینگونه نیست. در واقع با صرف هزینه برای یک مشاوره تحصیلی می توان از صرف هزینه برای کلاس ها و پکیج های آموزشی و کتاب های کمک درسی فراوان جلوگیری کرد. از طرفی محصل از سردرگمی رها می شود و مسیر درست را می پیماید و بسیار راحت تر می تواند به موفقیت برسد. تاثیر مشاوره بر پیشرفت تحصیلی در اینجا خود را به خوبی نشان می دهد و موجب می شود محصل و خانواده او از دام سودجویانی که تنها به دنبال فروش محصولات و خدمات خود هستند رهایی یابند .

بند دوم: داشتن برنامه درسی درست

یک مشاوره تحصیلی خوب هرگز به تمام محصلان یک برنامه درسی مشترک نمی‌دهد. بلکه با توجه به شناختی که از آنها به دست می‌آورد و با توجه به توانایی و استعداد های آنها برنامه ویژه‌ای برایشان تنظیم می‌کند. مشاور باید برای هر محصل وقت مجزایی صرف کند تا او و توانایی‌هایش را بشناسد و طبق آنها برنامه درسی بدهد. در این صورت می‌توان گفت مشاوره تحصیلی، برنامه درسی درستی برای محصل در نظر گرفته است؛ برنامه‌ای که اگر دنبال شود به موفقیت ختم می‌شود.

بند سوم: پیگیری توسط مشاوره تحصیلی

اینکه مشاوره تحصیلی پیگیر کارهای محصل باشد بسیار مهم است. در واقع مشاور نباید بعد از دادن یک برنامه به محصل او را فراموش کرده و به حال خود رها کند. بلکه باید هر چند وقت یکبار با او تماس گرفته و روند کاری او را دنبال نماید.

بند چهارم: تنظیم برنامه درسی کوتاه‌مدت

قطعا یک برنامه درسی بلندمدت نمی‌تواند کارایی لازم را برای محصل داشته باشد. در واقع برنامه درسی باید با توجه به شرایط و زمان مشخص شود. مخصوصا زمانی که محصل به بازه امتحانات و کنکور نزدیک می‌شود باید برنامه درسی متفاوت و خاصی داشته باشد. از طرفی تنظیم برنامه درسی بلندمدت موجب کاهش ارتباط بین محصل و مشاور خواهد شد و تاثیر مشاوره بر پیشرفت تحصیلی چندان احساس نمی‌شود.

بند پنجم: دادن انگیزه به محصل

یکی از وظایف مشاوره تحصیلی دادن امید و انگیزه به محصل است. داشتن روحیه و طرز تفکر مثبت و انگیزه برای تحصیل از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. مشاوره تحصیلی به راحتی می‌تواند این احساسات مثبت را در فرد ایجاد کند و او را به سمت قدم برداشتن در مسیر رسیدن به موفقیت سوق دهد.

بخش ششم: نقش یم مشاور فوق العاده در هدایت تحصیلی

با توجه به اینکه امروزه در عصر ارتباطات قرار داریم می‌توانیم نقش مشاوره و هدایت تحصیلی را بیش از پیش احساس کنیم. یک مشاوره خوب می‌تواند حامی فرد در زمان تحصیل باشد. امروزه مشاوره تحصیلی یک حرفه است و اهمیت حضور مشاوران در جامعه بسیار زیاد شده است. این مساله در مورد محصلان که قرار است با تحصیل آینده خود را بسازند بیش از دیگران اهمیت دارد. قطعاً یک محصل در مسیر تحصیل با مشکلات و مسائل زیادی مواجه می‌شود. ممکن است در طول این مسیر دچار سردرگمی یا استرس و اضطراب شود. گاهی ممکن است یاس و ناامیدی به سراغ او بیاید و او را از هدف خود دور کند. یک مشاوره دلسوز و ماهر می‌تواند در زمان بروز هر یک از این مشکلات یار و یاور محصل باشد و مسیر را برای او هموار سازد.

بند اول: تاثیر مشاوره تحصیلی در کنکور

یکی از مهم‌ترین اتفاقات زندگی هر محصلی کنکور است. تاثیر مشاوره بر پیشرفت تحصیلی در زمان کنکور بیشترین اهمیت را دارد. یک مشاوره تحصیلی کنکور می‌تواند با انجام اموری که در ادامه به آنها اشاره می‌شود تاثیر مثبتی بر دادن کنکور توسط محصل داشته باشد. البته در کنار اینها مشاوره تحصیلی انتخاب رشته نیز باید مورد توجه قرار بگیرد.

بند دوم: برنامه‌ریزی تحصیلی

داشتن برنامه برای موفقیت در کنکور حرف اول را می‌زند. این مورد خود به تنهایی می‌تواند برای تمایل به داشتن یک مشاوره تحصیلی کفایت کند. شاید در حالت عادی و زمان‌های معمولی بتوان با آزمون و خطا به یک برنامه درسی درست رسید. اما در زمان کنکور که وقت طلاست هدر دادن آن می‌تواند مصادف با شکست باشد. پس بهتر است تنظیم برنامه درسی خود را به مشاور بسپارید و با برنامه ریزی و مشاوره کنکور با خیال راحت به انجام امور خود بپردازید. با یک برنامه‌ریزی خوب می‌توانید علاوه بر رسیدگی به کارهای مدرسه، برای انجام آزمون‌های آزمایشی هم وقت بگذارید و همزمان خود را برای کنکور آماده سازید. از طرفی دیگر استرس و اضطراب ندارید و می‌دانید در چه زمان باید چه کاری را انجام دهید و چه درسی را مطالعه کنید. حتی می‌دانید برای هر درس باید چقدر زمان صرف کنید و چه تعداد تست بزنید که موفق شوید.

بند سوم: دادن انگیزه به محصل پشت کنکوری

انگیزه در هر زمینه‌ای در زندگی می‌تواند برای رسیدن به موفقیت بسیار مفید و موثر باشد. داشتن انگیزه فرد را متمایز کرده و او را یک پله از دیگران جلو می‌برد. اگر فرد انگیزه کافی برای کاری که قصد انجام آن را دارد نداشته باشد به راحتی می‌تواند از انجام آن منصرف شده و تمام تلاش‌هایی را که تا آن زمان انجام داده نادیده بگیرد. در اینجاست که یک مشاور خوب می‌تواند به فرد انگیزه دهد و موجب شود وی روحیه خود را تا لحظه آخر حفظ کند و همواره به تلاش خود ادامه دهد.

بند چهارم: توصیه‌های مهم و موثر مشاوره

مشاور هر بار که با محصل تماس می‌گیرد بایستی یک سری توصیه‌ها به او ارائه دهد. از جمله اینها می‌توان به روش صحیح مطالعه هر یک از دروس، روش اصولی تست‌زنی، مدیریت زمان در آزمون، انتخاب منابع کمک آموزشی، شناخت نقاط قوت و ضعف خود، روش خلاصه‌نویسی و... اشاره کرد. این توصیه‌ها به قدری اهمیت دارد که می‌تواند به عنوان یکی از عوامل تعیین تاثیر مشاوره بر پیشرفت تحصیلی نیز محسوب شود.

بند پنجم: اهمیت مشاوره تحصیلی در مورد جلوگیری از افت تحصیلی

شرایط مختلفی می‌تواند باعث افت تحصیلی دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی باشد. برای مثال بحران‌های عاطفی، استرس و اضطراب، مشکلات خانوادگی و روانی از آن جمله هستند. بررسی ریشه افت تحصیلی دانش آموز در ابتدای این رخداد و همچنین ارائه روشهای مطالعه و برنامه ریزی، شناخت علایق و استعدادها و ایجاد انگیزه در دانش آموز از وظایف یک مشاور تحصیلی در این زمان است. مشاوره تحصیلی برای این دسته از دانش آموزان اهمیت بسزایی دارد. در جریان مشاوره تحصیلی به این دانش آموزان کمک می‌شود علت افتها و شکستهای خود را بشناسند و با راهکارهایی آشنا شوند که به آنها در رفع آن علتها و یا کاهش تاثیر آنها در مسائل تحصیلیشان کمک می‌کنند. انجام چنین مشاوره‌هایی می‌تواند با احیای نیروهای بالقوه فرد او را در تمام مسیر تحصیلی‌اش همراهی کند. برخی دانش آموزان و خانواده‌های آنها مایلند عملکرد بهینه خود را در زمینه تحصیل بهبود بخشند. این دانش آموزان ممکن است دانش آموزانی متوسط و یا بالا باشند. به هر حال تمایل دارند روشهایی را بیاموزند و اطلاعاتی مناسب، مفید و عملی کسب کنند که کارایی آنها را در زمینه تحصیل بالا ببرد. مشاوره

تحصیلی چنین راهکارهایی را برای افراد فراهم می‌سازد و بر احتمال موفقیت آنها در سطح پیشرفته‌تر می‌افزاید.

بند ششم: اهمیت مشاوره تحصیلی برای والدین

در امر تحصیل فرزندان، خانواده و والدین نقش بسیار مهمی دارند، بطوریکه عامل خانواده از فاکتورهای تاثیرگذار و مهم در زمینه پیشرفت تحصیلی دانش آموز یا وقوع افت تحصیلی است. انگیزه‌ها و علایق تحصیلی دانش آموز در خانواده شکل می‌گیرد و به آن جهت داده می‌شود و مسیری برای هدایت آن فراهم می‌شود. خانواده سرعت دانش آموز را در رسیدن به اهداف تحصیلی تنظیم می‌کند. خانواده‌های بدون انگیزه، بدون اطلاع و غیر فعال موجب کاهش سرعت دانش آموزان بااستعداد می‌شوند. از اینرو در فرآیند مشاوره تحصیلی، لزوم انجام مشاوره با والدین ضرورت و اهمیت خاصی پیدا می‌کند. از اینرو لازم به نظر می‌رسد والدین و بطور کلی خانواده نیز اطلاعات کافی از ویژگیها و استعدادهاى فرزندان خود کسب نمایند، اطلاعات بیشتری در زمینه‌های تحصیلی کسب کنند و کمکها و یاریهای مفیدی برای فرزندان دانش آموز خود فراهم کنند. همانطور که مشاهده می‌کنید اهمیت مشاوره از ابتدای ورود شخص به سیستم آموزشی تا زمانی که به عنوان دانشجو در حال تحصیل و تربیت اجتماعی است بسیار مورد توجه است و نمی‌توان نقش موثر آن را در پیشرفت و جلوگیری از شکست اشخاص نادیده گرفت.

بخش هفتم: راهنمایی و مشاوره تحصیلی مشاور در مدرسه

جایگاه معلم و نقشی که وی در پیشرفت دانش آموز دارد از هرکسی بیشتر است. گاهی اوقات این واقعیت که معلمان نقش دوگانه ای دارند مورد تردید قرار می‌گیرد. در درجه نخست : آنها نماینده قدرت در مدرسه اند و در درجه دوم مشاورى بی طرف وقابل اعتماد محسوب می‌شوند بنابراین اگر کودکی بخواهد با معلمش درباره مشکلات مربوط به مدرسه اش گفتگو کند برای مثال در مورد رفتار غیر عادلانه یکی از کارکنان مدرسه یا دزدی از تجهیزات مدرسه یا تقلب در امتحان مدرسه مطمئن نیست که آیا معلم تمام این مسائل را به طور کامل به مراجع بالاتر گزارش می‌دهد یا نه. ازسویی دیگر معلم نیز ممکن است احساس کند که باید به اجبار وفاداریش را به دو گروه نشان دهد.زمانی که وظایف حرفه ای اش مطرح است دچار نگرانی می‌شود واین دلیل محکمی است که چرا برخی از معلمان مخالف ایجاد این نوع اعتماد – که آنها را در موضع مبهم ونامشخصی قرار می‌دهد هستند. یکی از راههای اجتناب از این مسائل استخدام فردی است که وظیفه اش فقط مشاوره بوده وبه هیچ وجه کاری به تدریس وفعالیت‌های انضباطی نداشته باشد دلیل اینکه این اقدام چندان رایج نیست این است که برخی از معلمان

برای وجود خودشان در حضور یک مشاور متخصص در مدرسه ناراحت هستند آنها ممکن است از اینکه موضوع گفتگوی بین مشاور و کودک باشد احساس ناراحتی می کنند و حضور مشاوران در مدرسه را تهدیدی برای نقشهای ارشادی خودشان می دانند اگر رازهایی هم وجود داشته باشد مشاور حتی آنها را نیز برای مدیر مدرسه افشا نمی کند از این رو این قدرت دوم باید به هر شکلی که شده در مدرسه تضعیف شود بنابراین هرچند به نظر می رسد بسیاری از ما از مشاوران متخصص حمایت می کنیم اما این امکان وجود دارد که نقش معمول معلمان در مشاوره به طور عمده در پیش بینیهایی آتی کاهش یابد. بنابراین برای معلمان داشتن اطلاعات محدودی از متغیرهای اساسی دخیل در آن اهمیت دارد برخی از مدارس مسئولیت سرپرستی سالیانه هماهنگی فعالیت‌های مشاوره ای و آگاه ساختن کارکنان تازه وارد را درمورد آنچه باید انجام دهند بر عهده مشاور می گذارند در حالی که سایر مدارس آنان را به سرپرستی امور ارشادی منصوب می کنند و تعداد اندکی از آنان در دوره های کوتاه مدت، مشاوره سازمان یافته که توسط مقامهای محلی یا گروه های تخصصی برگزار می شود شرکت می کنند و تعداد کمتری از آنها نیز دارای مدرک رسمی مرتبط هستند از آنجایی که یکی از بهترین راههای توسعه و اشاعه مهارتهای مشاوره برای کسی که همراه با متخصص آموزش است مسئولیت دادن و ارائه اطلاعات به دیگران است معلمان می توانند این مهارت ها را درون زمینه علمی که مجبورند آنها را به کار گیرند فراگیرند و می توانند در مواقعی که به خودشان اطمینان ندارند در صدد یافتن منبع مفیدی از توصیه های تخصصی برآیند. به ابتدای بحث برمی گردیم تاکید شد که همدل و قابل اعتماد بودن هدایای اساسی است که مشاوره به کودک می بخشد همچنین گفته شد: مشکل اصلی موقعی بوجود می آید که کودک به دلیل عدم تبعیت تر مقررات مدرسه یا تهدید ارزش ها و معیارها مورد توجه مشاور قرار می گیرد آیا مشاور باید اطلاعات را به طور خصوصی و محرمانه حفظ کند یا اعتماد کودک را زیر پا بگذارد و نزد مدیر یا سایر مسئولان مدرسه برود ؟ برخی نویسندگان پیشنهاد می کنند که معلم باید همیشه از قبل به کودک این آگاهی را بدهد که در مواقع ضروری، محرمانه بودن اطلاعات از بین می رود و این سیاست خوبی است که مشاوران می توانند آن را دنبال کنند مسئله نگرانی از افشای مسائل محرمانه، می تواند مانع از کمک خواهی کودک شود و موجب می شود تا موضوع های مورد علاقه کودک به جای آنکه به راحتی بیان شود مسکوت باقی بماند همچنین همیشه این احتمال وجود دارد که مطالب محرمانه ای بدون آنکه مشاور تمایلی به بیان آنها داشته باشد در حین گفتگوها عنوان شود بدون آنکه فرصت آگاه کردن رسمی کودک وجود داشته باشد این امر به ویژه در مواقعی صدق می کند که معلمان عادی به عنوان مشاور عمل می کنند، از آنجایی که آنها از رهنمودهای عملی معینی که از مصاحبه مشاوره ای نیمه رسمی مشاوران حاصل می شود و می تواند به عنوان نقطه شروع مورد توافق مشاور - کودک قرار گیرد - بر خوردار نیستند ؛ در نتیجه این مشاوران باید به وجدان خودشان درباره آنچه باید محرمانه بماند، مراجعه

کنند (گرچه پسندیده تر آن است که آنها باید بتوانند در زمینه ای که مطابق با خط مشی مدرسه است به تبادل نظر با مدیر و کارکنان بپردازند). دو قاعده اساسی که باید همیشه به کارگرفته شود این است که کودک مجاز است تا قبل از اینکه رازش بر ملا شود به جستجو بپردازد یا دست کم در جهت پیشرف اقدام هایی که از سوی مشاور طرح ریزی شده حرف بزند و تنها در موقعی باید راز را بر ملا ساخت که کودکان بخواهند در طولانی مدت به آن کار ادامه دهند. در هیچ زمانی نباید به راحتی رازی را بر ملا ساخت که منجر به تنبیه کودک شود و یا آن که به مسئول مدرسه نشان دهیم که یکی از همکاران متعصب گروهش چگونه عمل می کند. البته گاهی اوقات کودکان نیاز دارند قبل از اینکه درباره حفظ آن موضوع به توافق برسند، متقاعد شوند. در اینجا کار مشاور باید کمک مشاور باید کمک به کودک برای دیدن چیزهایی باشد، که ممکن است نتایج آنی ناخوشایند معینی داشته باشد؛ اما در درازمدت در نظر دیگران فرد محترم و فهمیده و با عزت نفس تلقی شود. بعضی از مشاوران بحث می کنند که این امر بسیار رهنمود دهنده است و کودک باید همیشه در تصمیم گیریهای شخصی دخیل باشد، اما به نظر می رسد این کار در واقع قرار دادن مسئولیت نامعقولی بر دوش کودک خردسالی است که ممکن است صادقانه خواهان راهنمایی باشد تا بتواند بهترین کارها را انجام دهد. جایی که توافق شده که محرمانه بودن موضوع از بین برود (من اصطلاح از بین رفتن را در اینجا به کار نمی برم، چون معنی منفی را در بردارد، اصطلاح « خاتمه دادن » مناسب تر است) کودک باید مطمئن شود که مشاور به حمایتش از او ادامه می دهد حتی همراهی فراوانی نیز با کودک، در مقابل مدیر یا احتمالاً والدین یا هر کس دیگری که در این ماجرا دخیل باشد، دارد. اگر کودکی نخواهد که رازش بر ملا شود باید از تصمیم کودک پیروی کند. او ممکن است احساس کند که گفتن آن ضروری است. از آنجایی که ممکن است پیشنهادهای روشن و مناسبی که کودک آنها را بپذیرد در دسترس نباشد این محدودیت ها، حمایت عملی و مساعدت ها را می طلبد. تنها زمانی می توان استثنا قائل شد که کودک به مشاور اطلاع دهد که خطری (یا خطر بالقوه ای) خودش، سایر خودش، سایر کودکان یا اجتماع بزرگتری را تهدید می کند. برای مثال: ممکن است رازها شامل اطلاعاتی درباره مواد مخدر یا تهدید خصمانه فرد دیگر باشد. قانون در بریتانیای کبیر به ندرت کار مثبتی در قبال فردی، که اطلاعاتی از یک جرم متحملی را بیان می کند دارد؛ مشروط بر اینکه فرد به هیچ عنوانی خودش را در آن امر درگیر نباشد (اگر شواهد بعدی داشتن چنین اطلاعاتی را همراه با مجرمیت آن فرد نشان دهد، اثبات بی گناهی امر دشواری خواهد بود) قرار داد استخدامی معلمان اغلب وظایف واضحی در این راستا را وضع کرده، که باید به آن پای بند بمانند. در هر موردی، خواه وظیفه باشد یا نباشد، معلمان مسئولیت اخلاقی دارند تا از هر آسیبی جلوگیری کنند و این بدان معناست که آنها حق انتخابی ندارند، اگر بترسند که سکوتشان موجب بروز ضرر و زیانی می شود باید مسئولان مربوطه را مطلع سازند. همچنین باید حتی اگر کسی به عنوان مشاور متخصص نیز

استخدام شده باشد، بعید به نظر می آید که قرارداد استخدامی اش متفاوت از معلمان معمولی باشد. بنابراین نامتحمل است که تنها وی مسئولیت امنیت و سلامتی کل مدرسه را پذیرفته باشد، هرچند اگر هم این مسئولیت ها قانونی یا اخلاقی باشد، او را مستثنا از سایر کارکنان مدرسه نمی سازد. این بدان معناست که رازهایی که از طریق مصاحبه مشاوره ای به طور مشروع گفته می شود، مقدس تر از رازهایی نیست که در زمان گفتگو بین یک معلم معمولی و کودک بیان می شود. معمولاً تصمیم به اینکه نباید تحت هر شرایطی آرام ماند، مساله دردناکی است؛ چراکه به یکباره تصمیم گرفته می شود، رازها بر ملا شود. تنها بدین شرط کودک می تواند تحت حمایت مشاور برای پیشنهادهایی که ارائه می دهد، باید موجه بوده، درصدد نشان دادن چگونگی تحقق آنها باشد. عاقبت اینکه این رشته اقدام ها باید تا حد امکان به بهترین وجه به مصلحت خود کودک باشد.

بخش هشتم: اهمیت همدلی مشاوران در امر مشاوره به دانش آموزان

همدلی به این معناست که هر کودک باید همیشه نسبت به این موضوع - که معلمش شرایط او را درک می کند و در صورت کمک خواهی او را یاری می دهد - تردید نکند. در نشان دادن این قول همدلی، معلم نه تنها به آنچه می گوید بلکه باید به علایم غیر کلامی که از وی سر می زند، نیز توجه کند. تبسم بیش از اخم، نشانه بارز همدلی است. همچنین با سر تایید کردن بهتر از تکان دادن سر توام با ناراضی است و تماس چشمی دوستانه، بهتر از خیره ماندن به پنجره است. همگی این ها جزء علایم غیر کلامی همدلی است. علاوه بر این در گفتگوهای کلامی بهتر است به حرف کودکان گوش دهند و اصطلاحات آنها را به کار گیرند تا اینکه حرف آنان را قطع کنند یا به جای آنها حرف بزنند. در تمام این موارد، معلم باید نسبت به کودک علاقه مند و شکیبا باشد. او به کودک به اندازه ای علاقه مند است که می خواهد به آنچه کودک می خواهد بگوید، گوش کند و به قدری شکیبا باشد که آمادگی انجام این کار را نیز داشته باشد. بر اساس آنچه تا کنون گفته شد، همدلی از طریق عمل و فعالیت، نشان داده می شود. معلم و کودک، همراه با هم مشکلات یکدیگر را تشخیص می دهند و در نتیجه، معلم در عمل آمادگی خود را برای انجام برخی کارها در کمک به کودک نشان می دهد. این بدین معنا نیست که در واقع معلم کارهایی را انجام بدهد که در مسئولیت خود کودک است بلکه به این معناست که معلم با اقدامهای مناسبی، اقدام های کودک را در جاهایی که وی قدرت کمتری دارد، مورد توجه و حمایت خود قرار دهد. (برای مثال: به خاطر کودک با همکار دیگر حرف بزند، اطلاعاتی را کسب کند و حتی مطالب یادگیری مورد نیاز کودک را تمکیل ساز. رابط بین کودک با بهزیستی شود و دریابد که بهتر است کودک با زندگی اجتماعی در کلاس هماهنگ شود. به والدین در مورد چگونگی کمک به بهترین شکل در حل مشکلات

یادگیری کودک، راهنمایی‌هایی را ارائه دهد، مورد کودک را با مدیر مدرسه در میان گذارد و از این قبیل کارها).

بخش نهم: مقوله بندی کردن مشکل کودک

نخستین ملاحظه یافتن راه‌هایی برای مقوله بندی کردن مشکل کودک است. یکی از راه‌های انجام این کار توجه به ساده یا پیچیده بودن آنهاست. مشکل ساده، مشکلی است که می‌توان آن را اساساً مستقل در نظر گرفت. کودکی که مشکلاتی با همکار معینی دارد یا برای بعضی چیزهای مهم، ناعادلانه سرزنش شده یا مشکلاتی در کار کلاسی دارد، در این طبقه جای می‌گیرد. معمولاً مشکلات ساده را می‌توان از طریق یک رشته اقدام‌های معین که مورد توافق بین کودک و معلم است، حل کرد (اگرچه این اقدام گاهی ممکن است گاهی اوقات ناخواسته به طور نادرستی انجام شود) کار مشاور در رو به رو شدن با مسائل ساده این است که به دقت به حرفهای کودک گوش کند، برای پی بردن به جزئیات مهم سوالات را بپرسد مطمئن شود که کمک‌خواهی کودک، کار درستی است و در نتیجه فعالیت سازنده‌ای را بر اساس آنچه تا کنون انجام شده، در نظر بگیرد قبول قضاوت کسی که گرفتاری کودک را مورد سرزنش قرار داده، یا وی را مورد انتقاد قرار می‌دهد، ارزش و تاخیر چندانی ندارد. تنها موجب می‌شود که اکثر کودکان در آینده درخواست کمک نکنند. از سوی دیگر ممکن است این مسائل موقعی که معلم احساس می‌کند کودک از تفکر درباره چگونگی شرایط به وجود آمده فایده مشخص می‌برد و یا درباره شکل پیشگیری از عود مشکل تصمیم می‌گیرد، رخ دهد. بر خلاف این، شکل پیچیده، مشکلی است که در برگیرنده مسائل شخصیتی گسترده خود کودک می‌شود. برای مثال اگر کودک به شدت خجالتی باشد و یا بیش از اندازه احساس قربانی شدن یا تهدید از سوی دیگران را بکند، ممکن است دارای عزت نفس پایین بوده یا بیش از حد عجز باشد و یا نیز بسیار مستعد در جوابگویی به پاسخهای خصمانه نسبت به دیگران باشد همچنین مسائل قدیمی خانه مشکلاتی با جنس مخالف با احساس گناه واضطراب بیش از اندازه نیز در این بین وجود دارند توجه کنید گاهی اوقات یک مشکل ساده ممکن است آغاز یک مشکل پیچیده باشد یا اینکه به طور مستقیم ناشی از آن باشد در این مورد کودک با مشکل کوچکی نزد معلم می‌آید و این در حالی است که مشکل اصلی به تدریج آشکار می‌شود همچنین به خاطر داشته باشید که آگاهی کودک از مشکلش به معنای آگاهی داشتن نسبت به علت آن نیست برای مثال ممکن است علت مشکل محبوب نبودن کودک باشد هرچند که علت آن می‌تواند بیشتر شخصی باشد تا نگرشهای ناعادلانه همکلاسی‌هایش، اما وی نسبت به این امر آگاه نیست.

• وظیفه و نقش مشاور در این راستا

در جایی که مشکلات پیچیده وجود دارند نخستین کار مشاور ایجاد فضای قابل اطمینان و همدلانه است که کودک را به حرف زدن تشویق کند و به حرفهای او نیز گوش داده شود. گوش دادن خود مهارت مهمی است. ((نلسون)) و ((جونز)) (۱۹۸۶) بسیاری از ویژگیهای خوب و بد شنوندگان را بدین گونه خلاصه کرده اند؛ شنوندگان تمایل دارند :

- گفتگوها را هدایت و رهبری کنند.
- اظهار نظرهای انتقادی کنند.
- سرزنش کنند، پرخاشگر شوند و موعظه کنند.
- آمادگی بیش از اندازه برای نصیحت کردن داشته باشند.
- احساسات فرد دیگر را طرد کنند.
- از خودشان تعریفهای نابجا کنند.
- بر چسب بزنند و تشخیص دهند.
- موجب کمبود وقت شوند.
- فرد مقابل را گیج و آشفته کنند.
- بیش از اندازه حرف دیگری را قطع کنند.
- مزاح و اطمینان بخشی کنند (برای اینکه گوینده احساس بهتری در خاطر شنونده از خودش به وجود آورد).
- تظاهر به توجه کردن کنند.

شنوندگان خوب از این اشتباه ها دوری می کنند. آنان به تمامی علایمی که از طریق زبان بدن آنها صادر می شود توجه می کنند برای مثال از طریق آرام بودن حالت بدن، صراحت و آشکاری بدنی (چهره

گوینده) تماس چشمی، حالات چهره مناسب و استفاده از تکان دادن سر. علاوه بر اینها، آنها آمادگی علاقه و توجه شان را به آنچه کودک می گوید نشان می دهند.

بخش دهم: تحکیم گری مشاور

معمولا مشاوران نباید بیش از اندازه رهنمودی عمل کنند. در سال های اخیر مقاله های فراوانی درباره امتیازهای نسبی مشاوره رهنمودی و غیر رهنمودی نگاشته شده است. در مشاوره رهنمودی از همان آغاز به کودک گفته می شود چه کاری باید انجام دهد و در مشاوره غیر رهنمودی تاکید بر این است که به کودک تا جایی کمک شود که وی بتواند راه حل را خودش پیدا کند. اما اکنون به نظر می رسد اکثریت بر این نکته اتفاق نظر دارند که کودک حداقل باید در بخشی از تصمیم ها درباره رشته اقدام های بعدی شرکت جوید. اگر مشاور برای وی تصمیم بگیرد این تصمیم مشاور است نه تصمیم خود کودک؛ به دلیل اینکه مشاور مانند کودک موقعیت را نمی شناسد و از سوی دیگر این کودک است که در آن محیط زندگی می کند و با آن در تعامل است بنابراین تصمیم های مشاور ممکن است، راه حل های موثر اندکی را شامل شود که مناسب شرایط آن کودک باشد. روشن است اگر مشکل کودک دارای مضامین اخلاقی بوده، یا مسئولیت های آشکاری را در قبال دیگران شامل شود در نتیجه (به ویژه در مشاوره با کودکان خردسال) ممکن است مشاور تمایل داشته باشد آنها را به سوی تصمیم هایی که به نظر درست می رسند، سوق دهد، اما حتی در چنین شرایطی نیز باید سوابق اخلاقی و اجتماعی کودکان در نظر گرفته شود. مجبور ساختن کودکان به اخذ تصمیم هایی که در آنها سوابق کودکان در نظر گرفته نشده، موجب می شود تا آنان احساس کنند این تصمیم ها نادرست هستند و همین امر موجب شکست آنها شود همین امر در آینده موجب مخالفت جدی با نظریات دیگران هم بشود هدف آئی مشاوران کمک به کودکان در قرار دادن مشکلاتشان درون موقعیت و اوضاع و احوال مربوط به آن و تشخیص و درک متغیرهای مهمی است که با این مشکلات در ارتباط هستند برای نیل به این منظور باید سوالاتی را مطرح ساخت که موجب ارتقای سطح تامل آنان بر رویداد و نظریات افراد مختلفی است که در آن موضوع دخیل هستند (فکر می کنید مادر و پدر و دوستان شما در این باره چه نظری دارند؟ فکر می کنی واقعا به جای آن کاری که کردی چه اقدام دیگری را می توانستی انجام دهی؟ اگر کسی در این باره چیزی به تو بگوید چه احساسی خواهی داشت؟ چرا از آن ناراحت شدی؟ آیا فکر می کنی این بدان معناست که دیگران تو را دوست ندارند) همچنین مشاور باید به کودکان نشان دهد که احساسات آنها فهمیده و پذیرفته است در نتیجه آنها را تشویق کند که از احساساتشان حرف بزنند (از این موضوع بیزار شده اید این طور نیست؟ موقعی که آن اتفاق افتاد خوشحال شدید؟) با قرار دادن مشکلات در بافت و سابقه خودشان و با تامل بر

متغیرهای مربوط به آنها به کودکان کمک می شود تا بینش و بصیرتی به این مسائل واهمیتشان پیدا کنند و به طور کلی نسبت به توانایی کاردانی و واقع بین بودن مشاور به اعتماد واقعی و کامل برسند.

بخش یازدهم: رویکرد بی طرفانه مشاور

مشاوران باید در حفظ رویکرد بی طرفانه کوشا باشند به عبارت دیگر مشاوران نباید نظریات خود را قبل از اینکه خود کودک نسبت به اعمال و ویژگیهای شخصی اش به عقیده درست و مؤثری دست یابد حرف وی را قطع کرده، نظریات خود را ارائه کنند اما بسیاری از کودکان که احساس بی کفایتی می کنند و یا عزت نفس پایینی دارند و یا از گذشته شکست خود افسرده هستند نیازمند کمک مشاوران هستند. آنها نیازی به نظریات سرزنش کننده مشاوران ندارند. اگر لازم است درباره چیزی قضاوت شود بهتر است این کار توسط کودک صورت گیرد و چنانچه به نظر مشاور آن قضاوت خشن و بی رحمانه است می تواند کودک را تشویق کند که دیدگاه متعادل تر و خودپذیر تری اتخاذ کند.

بخش دوازدهم: اهمیت مسئولیت و تمرکز در امر مشاوره

مسئولیت: همیشه باید به کودکان کمک کرد تا در قبال رفتارهایشان احساس مسئولیت بیشتری داشته باشند روزی آنها مدرسه را ترک خواهند کرد و به سن بلوغ می رسند آنگاه درباره آنچه می خواهند بشنوند تصمیم می گیرند با وجود برخی از نظریات مخالف کار مدرسه شکل دادن به شخصیت کودک نیست (حتی اگر این کار در یک جامعه دمکراتیک ممکن باشد) بلکه مدرسه جایی است که کودکان را خردمند ساخته نسبت به انتخابهایشان آگاه می کند با تامل در مسائل مطرح شده مشاور نه تنها باید به شیوه هایی این مسئولیت را مورد تایید و تشویق قرار دهد بلکه به کودکان کمک کند تا به ماهیت انتخاب شخصی خود پی ببرند (برای مثال پی ببرد چه عواملی در این انتخاب دخیلند این مسئله چرا اهمیت یافته و چگونه می تواند به بهترین شکلی به آن دست یابد) این کار می تواند از طریق اصرار بر تفکر درباره خودشان از طریق خواند مقالات به بهترین گونه صورت گیرد به هر حال این موضوعی ارزشمند و خیرخواهانه است.

تمرکز: مشاوران همواره باید در گفت و گویشان با کودک متوجه مشکل واقعی که مشخص شده باشند گاهی اوقات به خاطر دردناک بودن موضوع به شکلی گفت و گو جریان می یابد که از موضوع اصلی دور می شوند اما با طرح پرسشهایی نظیر: اما شما گفته اید که... یا در این باره برایم بیشتر صحبت کن..... آنان تشویق به حرف زدن می شوند این شیوه مناسبی است که می توان موضوع را روشن ساخت

این امر به کودک نشان می دهد که مشاور نیز به مساعدت احتیاج دارد و از این رو باید در بعضی موارد با یکدیگر به مشارکت بپردازند. کلام آخر اینکه مشاوران هرگز نباید در اموری که کودکان تمایلی به بیان آن ندارند خود را تحمیل و پافشاری نکنند. کودکان را باید به راستگویی تشویق کرد اما چنانچه تمایلی به روشن ساختن جزئیات نداشته باشند (برای مثال درباره زندگی خصوصی شان یا ارتباطی که با والدینشان دارند) نباید اصرار ورزید و آنها را زیر فشار قرار داد آنها ممکن است از احساس وفاداری به سایر افراد مورد علاقه شان نگران باشند یا دچار دردسر و ناراحتی شوند درست نیست درصد وادار ساختن کودکان به پذیرش مسئولیت و تصمیم گیری باشیم در حالی که به توانایی تصمیم گیری آنها در جنبه هایی از زندگیشان که به حفظ آنها برای خودشان تمایل دارند ممکن است بی توجه باشیم و مشاور می تواند به کمک و کاوی بسیار عمیق و جدی می پردازد ممکن است موجب ترس در کودکان شود و تا موقعی که اعتماد آنها نسبت به وی زیاد نشود از دادن اطلاعات داوطلبانه خودداری می کنند حتی ممکن است این تلاش ها مانع از مراجعه دوباره کودکان برای حرف زدن با مشاور شود چرا که ممکن است احساس کنند این گفتگوها خطرناک است و شما آنها را مجبور می کنید خودشان را بیش از آنکه مایل باشند افشا کنند و یا شاید هم در حضور مشاور احساس شرمندگی و ناراحتی می کنند.

بخش سیزدهم: نگاهی به مشکلاتی که مشاور با آنها روبروست

علاوه بر این یکی از بهترین راهبردها حضور در کارگاههای مشاوره است که توسط دانشگاهها یا دانشکده ها یا مراکز آموزش محلی برپا می شود به طور عملی جانشین دیگری برای دیدن روشهای اثبات شده آزمودن کامل آنها با راهنمایی متخصصان و در شرایطی که اشتباهات فردی، ضرری را متوجه کسی نمی کند وجود ندارد همچنین چنین کارگاههایی فرصت یادگیری انواع دیگر مشاوره مانند: خانواده درمانی را مهیا می کنند که ارتباط زیادی با آموزش دارند و معلمان نیز قادر به استفاده از آن هستند خانواده درمانی نشان دهنده این واقعیت است که معمولا زمانی که کودکی مشکلی دارد خانواده نیز دارای مشکل است. مشکل دوم لزوما از مشکل اول ناشی نمی شود (هرچند ممکن است آنرا وخیم تر سازد) و در واقع خودش می تواند در حقیقت علت اصلی مشکل باشد. خانواده درمان گران: معمولا روان شناس یا روان پزشک آموزش دیده (که تمامی اعضای خانواده هسته ای را همراه با هم ملاقات کرده) آنها را تشویق می کنند تا آزادانه درباره عقده ها و رفتارهایی که منجر به تنیدگی خانواده و شاید مشکلات کودک شده حرف بزنند این کار ماهرانه و سنجیده بر عهده متخصص است زیرا تمامی اعضای خانواده باید از رازگشایی هایی که بالقوه زبان بخشند مورد حمایت قرار گیرند تا بتوانند آنها را مورد بحث قرار داده به طور سازنده ای به کارگیرند آگاهی از وجود خانواده درمانی و چگونگی خلق فرصتهایی برای

مشاهده کل خانواده با یکدیگر در حد امکان برای معلمان ارزش زیادی دارد چرا که به آنان کمک می کند تا درباره راه هایی که مشکلات خانوادگی را بوجود آورده تامل کرده این نکته را تایید کنند که مشکل کودک به تنهایی وجود ندارد بلکه در مراکز کلاف پیچیده ای از تنش ها و فشارهای متغیر و جابجا شونده ای است که بسیاری از آن موارد سبب ایجاد و استمرار مشکلات او می شود.

در جایی که موانع بین برادرها زیاد است کودکان برای اینکه در هر حوزه مورد قبول واقع شوند مجبور هستند دایم رفتار اجتماعی خود را تغییر دهند و این امر موجب اظهار تعارض و تردید نسبت به خودشان می شود. افراد تردید دارند که کدام یک از این خودهای اجتماعی متفاوتشان واقعی است و مستعدند تانسبت به شیوه رفتاری یک خود (برای مثال از خودی که در موقع بیرون رفتن با دوستانشان دارند) که با رفتار دیگر در تناقض است یا برای مثال خودی که در موقع کلیسا رفتن دارند، احساس گناه کنند. لوین دریافت افرادی که با این تعارض ها مواجهند، گرایش دارند تا در یک یا چند مقوله از سه مقوله اصلی قرار گیرند و بدین گونه :

تعاض نوع یک: (تعارض جاذب- جاذب)

این تعارض زمانی رخ می دهد که کودک با دو برادر که دارای نیروی مساوی (هم نیرو) هستند (برای مثال : خانه و مدرسه، گروه همتا و معلم) و مانع بزرگی بین آن قرار دارد مواجه شود. این تعارض می تواند فقط با طرد یکی از این برادرها به کلی حل شود (برای مثال : اعتراض علیه خانه یا خاتمه دادن به رفتاری های مدرسه، جانبداری از ارزشهای گروه همتا یا از ارزشهای معلم) یا تغییر چشمگیر رفتار در حالی که از یک برادر به برادر دیگر می رود در نتیجه نوعی تردید نسبت به خود و احساس گناه بوجود می آید.

تعارض نوع دو: (تعارض اجتنابی - اجتنابی)

این نوع از تعارض زمانی رخ می دهد که کودکان با دو برادر مواجه می شوند که به یک اندازه می خواهند از آن دوری کنند. برای مثال : کودکی که می داند برای رسیدن به سطح بالاتری باید تلاش و کار زیادی بکند اما معلم آن درس را اصلا دوست ندارد و از سوی دیگر امتناع از سختی کوشی موجب ماندن وی در سطح پایین تر از کلاس شده و از سادگی تکالیف خسته می شود و نیز از فکر از دست دادن فرصتهایش عذاب خواهد کشید این تعارض را فقط یا از راه تغییر یکی از برادرها به طور مثبت (برای مثال : دوست داشتن معلم را به طور کلی در راس کار قرار دهد) و یا از راه طرد هر دوی آنها (برای مثال : رد شدن در آن موضوع درسی) می توان حل کرد.

تعارض نوع سوم: (تعارض جاذب- اجتنابی)

این تعارض موقعی رخ می دهد که کودک با بردارهای مثبت و منفی یکسان مواجه شود برای مثال کودکی دوست دارد به بردار قبول شدن در امتحان برود اما این در صورتی است که بردار از دست دادن دوستان را بپذیرد و برای درس خواندن زندگی اجتماعی منزوی تری را ادامه دهد. تعارضهای نوع سه را می توان فقط از طریق تصمیم گیری درباره مزایای ارزشمند بردار مثبت و مضرات بردار منفی حل کرد اگر این کار صورت نگیرد باید بردار مثبت کنار گذاشته شود و به جای آن سطح تقاضای پایین تر و کمتری جایگزین شود. مثال های گذشته در ارتباط با تعارض های بالا فقط جزء کوچکی از دامنه مشکلات مرتبط را بیان کرد اما نکته مورد تاکید این است که مشاوران با تفکر بر روی اصلاحات این تعارضها می توانند به خودشان در درک مشکلاتی که ممکن است کودکی با آن مواجه شود کمک کنند علاوه بر این کودک را نیز در تعیین و تجزیه و تحلیل این مشکلات یاری کرده و در آخر بر چگونگی تدوین راه حل آگاهانه و معقولی که بتواند به بهترین شکل مشکلات را حل کند تاثیر می گذارد همچنین به کودکان کمک می کند تا رفتارهای خود را که ممکن است تا کنون تلاشهای کاملا نامناسبی در حل تعارضهایشان بوده ببینند. برای مثال : امتناع از مدرسه رفتن (مدرسه گریزی). می تواند تلاشی برای حل تعارض خانه-مدرسه باشد (همچنین می تواند تلاشی برای خلاصی از تجارب شکست یا عزت نفس پایینی باشد که مدرسه برای کودک کم توان بوجود آورده است). دزدی یا زورگویی می تواند تلاشی برای حل تعارض نوع ۳ باشد بدین صورت که کودک برای مقبول واقع شدن در بردار مثبت دوستان رفتار خشن و دشواری را اتخاذ کرده که به قیمت رفتن به بردار منفی تمام می شود و به عنوان ضد اجتماع از سوی مدرسه یا به طور کلی در اجتماع معرفی می شود. تاکید بر اهمیت مطلب بدین معنا نیست که من ادعا می کنم رفتار کودک هرگز اشتباه نیست و ضرورتی برای اقدام مستقیم در کنترل مدرسه گریزی یا دزدی یا هر چیز دیگری وجود ندارد بلکه مسئولیت این اقدام مستقیمی بر عهده مدرسه است و جزو ایفای نقش اقتدار طلبانه آن محسوب می شود. از سوی دیگر مشاور به کودکان در یافتن دلایل و معانی ضمنی رفتارهایشان کمک می کند علاوه بر این خود به گسترش راهبردهای اصلاح و تغییر رفتارها یاری می رسانند. بنابراین عملا این کار برحسب شیوه ای که آنها خودشان موقعیت را درمی یابند، تنها اندازه ای معنا پیدا میکند.

نتیجه گیری

در جمع بندی و نتیجه گیری پایانی پژوهش حاضر باید گفت راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان در مدرسه باید با تاکید بر اینکه هر معلمی، آموزگار مهارتهای اجتماعی است، آغاز می شود از این رو همه

معلمان، مشاور تحصیلی نیز هستند بدین معنا که بخشی از کارکرد هر معلمی کمک به کودکان در حل مشکلات شخصی و تصمیم گیری درباره روشی است که باید در زندگیشان اتخاذ کنند از آنجایی که معلمان افرادی هستند که نه تنها از لحاظ میزان علاقمندی نسبت به نقشهای مشاوره ای متفاوتند بلکه در دامنه ای که کودکان آماده اند تا در مسائلشان با آنها مشورت کنند نیز تفاوتهای قابل ملاحظه ای دارند برخی معلمان تمایل دارند اعتماد بیشتری را جلب کنند و در نتیجه در روابطشان با کودکان نوعی رفتار همدلانه و صبورانه تری دارند. کودکان احساس می کنند می توانند با آنها حرف بزنند و به واکنشهای آنها اعتماد کنند در واقع دو ویژگی همدلی و مطمئن بودن بیش از هر چیز دیگری با روشهای مشاوره سنخیت دارند و کودکان موقعی که نیاز دارند تصمیم می گیرند با افرادی که صاحب این ویژگی ها هستند حرف بزنند. فقدان نظام بررسی مشاوره و راهنمایی و مدرسه به طور کامل و با کیفیت پایین علایق و توانایی ها و کوشش های روزمره تحصیلی و کسب مهارت، فاصله ایجاد می کند و نقش و اثر عشق و رغبت را در پیشرفت و موفقیت از بین می برد چه بسا! ناکامی ها و شکست های نوجوانان در مرحله تحصیلی که از انتخاب آنان ناشی است، نتیجه انتخابات اتفاقی رشته تحصیلی و تخصص در بسیاری موارد، عرضه، کارشناسان و متخصصانی است که در حد مطلوب متخصص و کارشناسانی نیستند و فقط عنوان ها را و توقع و انتظارشان از جامعه بیش از اعتبار سودبخش و ارزش کاری است که انجام می دهند. همچنین در این راستا باید به موارد زیر اشاره داشت:

۱- به دلیل ناشناخته ماندن امر مشاوره با وجود گذشت چندین سال به نظر می رسد بیشتر از همه دانش آموزان از عمق وظایق و اهداف مشاوره آگاهی کافی ندارند لذا لازم است قبل از هر چیز علاوه بر توجیه کار مشاوره به تفهیم اهداف و رسالت آن از طریق مشاور و رسانه های گروهی بخصوص رادیو و تلویزیون اهتمام نمود.

۲- ارتباط بیشتر و مستحکم تر والدین دانش آموزان با مشاورین و اولیای مدرسه، موفقیت راهنمایی و هدایت تحصیلی را تضمین می کند لذا باید با تشکیل انجمن اولیاء و مربیان نه تنها در زمینه هدایت تحصیلی و شغلی فرزندان بلکه با شنات و نحوه برخورد با خصوصیات نوجوانی و جوانی بسیاری از مشکلات دانش آموزان راحل کرد.

۳- داشتن سعه صدر و اخلاق خوش و نشاط لازم و احساس همدردی و صمیمیت مشاور از جمله خصوصیات است که لازمه مشاورت است.

۴- داشتن تخصص و مهارت علمی مشاور و به روز ماندن دانسته های وی به دلیل تغییرات و گسترش مداوم اطلاعات مشاوره ای، تحصیلی، شغلی و روانشناسی و... تاثیر بسیار بالایی در پیشرفت تحصیلی و شغلی دانش آموزان دارد.

۵- بازدید از مشاغل و کارخانجات گوناگون و آشناسدن دانش آموزان با انواع شرایط احراز و دستیابی به مشاغل راه را برای آینده شغلی درخور با روحیات دانش آموز روشن و هموار می سازد.

۶- ایجاد فضای سالم و روح بخش جهت تشویق دانش آموزانی که نیاز به مشاور تحصیلی شغلی و رفتاری و روحی و روانی دارند.

درپایان بطور کلی می توان گفت که مشاوران نظام جدید درطول چندین سال خدمات مشاوره ای موفقیت نسبتاً خوبی داشته اند اگرچه بدلیل کمبود امکانات ونبود زمینه های رشد و پیشرفت و اشتغال زایی تعداد بیشماری از دانش آموزان در پایان تحصیلات و تخصصهای حرفه ای، هنوز در سردرگمی و بلاتکلیفی بسر می برند. این موضوع را نمی توان به عدم موفقیت مشاوران مربوط دانست بلکه مسائل ناشی از افزایش جمعیت و مشکلات مطروحه بالا از جمله سرمایه گذاری های ناکافی در این امر خدمات مشاوران را تحت الشعاع خود قرار داده است. امید داریم با همت و توجه بیش از پیش همه دست اندرکاران تعلیم و تربیت به امرمشاوره و راهنمایی، روز به روز شاهد موفقیتهای مشاوران باشیم. چرا که موفقیت مشاوران در حقیقت هدایت جامعه به سوی ترقی و پیشرفت جذب و اشتغال جوانانی است که امیدان آینده مملکت اسلامی هستند. درپایان امید است این تحقیق و تحقیقات دیگر در این زمینه مسئولین و دلسوزان در امر تعلیم و تربیت را بر آن دارد تا علاوه بر شناخت مسائل و مشکلات مشاوره، گامهای مؤثری را در بهبود و افزایش کارایی و موفقیت مشاوران بردارند. به امید سربلندی و پیروزی نسل جوان و پویا جامعه اسلامی و طول عمر تمامی دلسوزان صدیق تعلیم و تربیت در ایران اسلامی.

منابع و مأخذ

- ۱- اردبیلی، یوسف، راهنمایی و مشاوره حرفه ای، موسسه نشر ویرایش بهمن ۱۳۷۴
- ۲- شفیع آبادی، عبدا... راهنمایی تحصیلی و شغلی از انتشارات دانشگاه پیام نور اردیبهشت ۱۳۷۱
- ۳- دلاور، علی، روشهای آماری در روانشناسی و علوم تربیتی از انتشارات دانشگاه پیام نور، اردیبهشت ۱۳۶۹
- ۴- شفیع آبادی، عبدا... فصل اول کتاب آشنایی با برنامه ریزی تحصیلی - شغلی (درس اختیاری نظام جدید متوسطه، ۱۳۷۳)
- ۵- مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره - دیوید گلدن ترجمه دکتر سیمین حسینیان، انتشارات نشر دیدار
- ۶- دلاور، علی، روشهای تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی از انتشارات دانشگاه پیام نور، مرداد ماه ۱۳۶۸
- ۷- بخشنامه و دستورالعملهای وزارتی نظام جدید متوسطه
- ۸- اردبیلی، یوسف، مشاوره چیست؟ ماهنامه آموزش و پرورش شماره ۲ آبان ۱۳۵۳
- ۹- صافی، احمد، مشاوره و راهنمایی، ماهنامه آموزش و پرورش شماره ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۳
- ۱۰- صافی، احمد، اصول و فنون راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش شرکت چاپ و نشر ایران ۱۳۷۳
- ۱۱- علاقمند، علی، اصول مدیریت آموزشی از انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۳۶۹
- ۱۲- روشهای تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن، دکتر نادری و سیف نراقی
- ۱۳- روشهای تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری جان بست، پاشاشریفی و نرگس طالقانی
- ۱۴- شفیع آبادی، عبدا... فنون و روشهای مشاوره، انتشارات ترمه، زمستان ۱۳۷۲
- ۱۵- شفیع آبادی، عبدا... ناصری، غلامرضا، نظریه های مشاوره و روان درمانی مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۱

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

دانشگاه فرهنگیان

موسسه علمی و حقوقی قانون یار
برگزار می کند

پنجمین همایش علمی - پژوهشی

مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

ارگان ها و سازمان های حامی معنوی برگزاری همایش (در استان کرمانشاه)
دانشگاه فرهنگیان - سازمان ارشاد اسلامی - آموزش و پرورش - بنیاد شهید، سازمان شهرداری و ...

www.Olomensani.ir **www.Ghanonyar.ir**

محورهای پذیرش مقالات

■ تمام گرایش های رشته فقه، حقوق و علوم قضایی ■ علوم تربیتی، تکنولوژی آموزشی و آموزش و پرورش
■ روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم دینی و مذهبی ■ علوم اقتصادی، بانکی و تمام گرایش های مدیریت

مکان و زمان برگزاری همایش کرمانشاه - ۱۴۰۱/۱۲/۱۱	دبیر علمی و مسئول همایش دکتر بهنام اسدی	مدیر اجرایی همایش دکتر شهلا رضایی
---	---	---

ایمیل رسمی همایش جهت دریافت مقالات پژوهشگران
ارسال مقاله از طریق واتس آپ، ایتا، سروش، تلگرام، روبیکا به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

دبیرخانه مرکزی موسسه قانون یار: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، موسسه قانون یار ۵۲۶ - ۰۲۱۶۹۷۹۵۱۹
(در صورت طرح سوال درخصوص ارسال مقاله یا جذب در هیات علمی همایش یا خاتم دکتر قبادی تماس بگیرید ۰۹۱۶۷۴۸۶۲۵)

CiteFactor
Academic Scientific Journals

MENDELEY
Academia.edu
California San Francisco

PBIN.com
Sponsored And Indexed

جهاد
دانشگاهی
Scientific Information Database

DRJI
Directory of Research Journals Indexing

CONF PAPER

CIVILICA
We Respect the Science